

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy óra . . . 60 K Félévre . . . 340 K
 Negyedévre . . . 170 K Egész évre . . . 660 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 3 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
INTERURBAN TELEFON: 3-43. SZÁM.

A puccskarlisták pertörlési ügye

Budapest, ápr. 21. A miniszterelnök visszaérkezése elé nagy várakozással tekintenek mindenütt és különösen nagy érdeklődés mutatkozik aziránt, hogy a miniszterelnök milyen impressziókkal tér vissza a konferenciáról. Visszaérkezése után talán már vasárnap *rendkívüli minisztertanács lesz*, amelyen a miniszterelnök mindenképp a kormány tagjait fogja tájékoztatni a genovai konferencia tárgyalásairól és ki fogja adni rendelkezéseit a genovai konferenciai tanácskozásából folyó és az egyes tárcák körébe kiadandó intézkedésekről.

A kormánypárt vezető politikusait a miniszterelnök az egységes párt intézőbizottságának legközelebbi ülésén fogja tájékoztatni és egy konferencián a sajtót is tájékoztatni fogja.

Politikai körökben legutóbb az a hír terjedt el, hogy a király hazatérése miatt vád alá

helyezett politikusok és katonatisztek ügyében legközelebb fordulat fog beállni, amennyiben egy kegyelmi aktsussal pertörléssel fogják levéni a napirendről a pereket, amelyeknek IV. Károly tragikus halála után jelentőségük nincsen. Szabad királyválasztó körökben is helyeslik a kegyelmi aktsut, mert ez mintegy kifejezője lenne annak a politikának, amely a királykérésnek minden vonalon való kikapcsolásának szükségességét hirdeti.

A pertörlés ügyével kapcsolatban azt is híresztelték, hogy Gömbös Gyulának a királykérdésben tett nyilatkozata is ezzel a kérdéssel függ össze. Megállapítható, hogy *ez a közlés nem helyt áll*, mert Gömbös nyilatkozata tisztán elméleti jelentőségű, amelynek az állítólagos pertörléssel semmi összefüggése nincsen.

Zsilinszky Endre Derecske képviselőjelöltje

A derecskei kerület választóközönségének küldöttsége kereste fel Budapesten dr Zsilinszky Endrét, a „Szózat” főmunkatársát és fölkérte, hogy vállalja el a kerület mandátumát. A kiváló publicista készséggel eleget tett a kerület óhajának s a jelöltséget az egységes párt programjával elvállalta. A párt országos elnöksége örömmel ismerte el a kitünő politi-

kust a párt hivatalos jelöltjének. Zsilinszky a napokban leutazik kerületébe s megtartja az aktuális politika minden kérdésére kiterjeszkedő programbeszédét. A kerület erős nemzeti érzésű magyar választói bizonyára osztatlan lelkesedéssel állanak a magyarság egyik legerősebb, fiatal harcósának kibontott tiszta lobogója alá.

Miért megy Baltazár Amerikába?

Érdekes hírt közöl egy fővárosi délutáni lap, habár csak fenntartással. Ha a hír igaz, abból azt állapíthatjuk meg, hogy Debrecen híres püspöke megírta a bécsi „emigránsok” babérait és arra törekszik, hogy a tengeren túlra is elvigye azokat a rémhíreket, amiket a Bécsbe szökött tintasidók világgá üvöltöttek arról, hogy nálunk nincs jogrend, nincs vagyon- és életbiztonság és nem is lesz mindaddig, amíg a régi jó (zsidó) irányzat ismét uralomra nem jut.

Bár a püspök ur részéről már sok mindenhez hozzászoktunk, mégis mi magunk is fenntartással közöljük, amit a *Magyarország* ír: „Politikai körökből vettük az alábbi ér-

tesülést, amelyet nem volt módunkban teljesen ellenőrizni, amelyet épen ezért csak bizonyos fenntartással közölhetünk:

Kijelentette Gömbös Gyula Baltazár Dezső püspöknek, hogy a kormány elítéli az atrocitásokat és minden eszközzel azon van, hogy a legtöbb büneseteket tetteseit kinyomozza. Baltazár kifejtette válaszában, hogy mint hazafi tudja, mivel tartozik hazájának, azonban nem zárkozhatik el az elől, hogy a kormány ténykedését amerikai honfitársaink előtt megfelelő formában fel ne tárja.

A püspök és Gömbös Gyula között folytatott beszélgetés tovább mint két óra hosszáig tartott.

A német-orosz egyezmény és Magyarország

Budapest, ápr. 21. Liberális körökben a német-orosz szerződéssel kapcsolatban nagy előszeretettel híresztelik, főleg szöbelileg, hogy az egyezménynek Magyarország belpolitikájára is bizonyos hatása lesz, amennyiben ez az egyezmény Németországot feltétlenül bal felé fogja eltolni és ezáltal a magyar belpolitika irányításában is rövid időn belül egy, a liberális köröknek kedvező változást fog előidézni.

Berlini politikai körökben nyert teljesen megbízható információ szerint a német-orosz megegyezés nem az orosz szovjet megegyezése a német szociáldemokráciával, hanem két legyőzött és az antant által tönkretévesztett népek tulajdonképpen *nacionalista téren* való összefogása, amelynek éle a *nacionalista győzők ellen irányul*.

A szerződés természetéből következik, hogy a két állam egymás területén kölcsönösen *kikapcsolja a nem kívánatos politikai agitációkat*. A német mérnökök, kereskedők és üzletemberek nem fognak Oroszországban ellenforradalmi agitációkat csinálni, valamint az oroszok *német területén szovjet-agitációt nem fejtenek*

ki. A német kormány és a német közvélemény által ebben feltétlenül meg fognak akadályoztatni, mert hiszen Németország annyira óvatos a bolsevizmussal szemben, hogy pl. a genovai orosz delegációnak Berlinen való átutazása alkalmával a legszigorúbb katonai kordont állították fel az egyik pályaudvartól a másik pályaudvarig, hogy a delegáció tagjai Berlinen való átmenetükhöz alkalmával senkivel se tudjanak érintkezni. Közismert dolog, hogy az orosz szovjet elősegítette a nacionalista törökök mozgalmát és bár támogatta a kamelistákat fegyverrel, löszrel és tüzérséggel épen az ügy érdekében, amellyel Törökországot támogatta, tartózkodott attól, hogy török területen bolsevista agitációkat fejtsenek ki.

Magyarország a nacionalisták konzervatív gondolatának egyik főszlopa, és arra a nem várt esetre, hogy Németország részéről bizonyos baloldali tendenciájú irányzatok érvényesülnének, Magyarország esetleg Franciaország szimpátiáját nyerné el, amelynek támogatása mindenesetre nagy értékkel bírna. Ez az állam eddig is azzal követte el a legnagyobb poli-

tikai hibát, hogy Magyarországot, amelynek politikája a kommunizmust illetően teljesen fedik Franciaország álláspontját, a tönkretendő államok közé sorozta.

Genova, ápr. 21. A német-orosz szerződés felidézte zavarok elintézését nyertek. A német választójegyzék átnyújtása, amely ma megtörtént már csak alaki jelentőségű, mert a fontosabb tartalmát már tegnap a kora délutáni órákban közölték a szövetségesekkel és a végleges szövegezésről is még az átnyújtás előtt értesítették a hivatalos köröket.

A jegyzékben a német küldöttség főleg a titkolódzás és az illoyalítás vádjá ellen tiltakozik, amelyet Lloyd George az összes államok sajtóképviselei előtt, ha nem is ilyen éles formában, megismételt.

A szövetségesek és az oroszok tárgyalásainak befejezésekor a német képviselők újból részt fognak venni a bizottság ülésén.

Genova, ápr. 21. A pénzügyi bizottság ülésén Teleszky János dr rámutatott arra, hogy az olyan leromlott valutájú államokban, mint amilyen Magyarország, a pénzérték állandósulása az illető országok bármilyen kormány és céltudatos törekvései ellenére sem sikerülhet.

Polgárok! Munkások! Magyar asszonyok!

Ki ne ismerné a II. választókerület közkedvelt jelöltjét,

DR BESSENYEI LAJOST,
 a keresztyén nemzeti eszme legteljesebb harcosát.

Programmunk és az ő programja: egységes nemzeti társadalom megteremtése, mert csak ezzel lehet hazánk további ezer éves megalapozni. Minden polgár legyen munkása, minden munkás legyen polgára e földnek, akkor visszaszerezhetjük elvesztett határainkat, akkor anyagilag is kölcsönösen boldogulhatunk.

Ezen cél elérésére elsősorban becsületes, gerinces és jellemes magyar szív és lélek kell, amelyet

Bessenyei Lajos

jelöltünkben

megismerni tanultunk.

Vasárnap, f. évi április hó 23 án délelőtt fél 11 órakor ott legyen mindenki a Bika nagyteremben, hallgassuk meg jelöltünket!

Beöthy Zsolt temetése

Budapestről jelentik: Ma délután 3 órakor vette kezdetét az Akadémián az elhunyt nagy tudós temetése, amelyen a magyar tudományos világ közélet előkelőségei és óriási résztvevő közönség volt jelen. Megjelentek a Kormányzó és a kormány képviselői is. A gyászbeszédet Ravasz László dr. ref. püspök tartotta; Vass József kultuszminiszter a kormány, Berzeviczy Albert az Akadémia, Szász Károly a Kisfaludy-Társaság, Ferenczy Zoltán a Petöfi-Társaság és Siegescu József az egyetem nevében bucsuztak a nagy halottól.

Az erdélyi románok szabadságharca

A Debrecenben is jólismert *Mosoiu* tábornok közlekedésügyi miniszter a román kamara egyik legutóbbi ülésén felszólalásában vehemensen támadta az erdélyi román akciót, amely véleménye szerint izolálva maradt, majd kijelentette, hogy az erdélyi románok nem értik az idők megváltozott viszonyát és ami Budapesten szükséges volt, azt most Bukarestben nem türik. Ma az erdélyi román lapok gyászkeretben jelennek meg. Nem érti, mire való ez a komédia, mit veszített az ország? Lupu volt belügyminiszter parasztpárti közbeikt:

A szabadságot, amely a magyar uralom alatt legalább meg volt!

Ebben a percben óriási botrány tört ki. A képviselők a padokat verték. Orleanu elnök megkísérli, hogy helyreállítsa a rendet, de ez nem sikerült. Popovici, az erdélyi románság egyik vezetője oda kiáltja a liberális pártnak: *az urnákat feltörtek, a szavazatokat ellopják.*

A román politikára ezek az incidensek sokkal mélyebben hatnak, mint első pillanatban látszik.

A kényszerkölcsön visszafizetése

A pénzügyminiszter egy korábban kiadott rendeletében meghagyta, hogy a bankok az 1000 koronáig szóló kényszerkölcsönöket szegénységi bizonyítvány felmutatása ellenében kifizethetik. A visszafizetésekhez szükséges szegénységi bizonyítványokat az előjáróság állítja ki.

Mivel bizonyosra volt vehető, hogy a visszafizetések a terminusul kitűzött április 21-ig nem bonyolítódnak le, épen a sok jelentkezőre való tekintettel, azért *Rostás István* kerületi előjáró még március 15-én átírt a pénzügyigazgatósághoz, hogy az viszont írjon fel a pénzügyminiszterhez, miszerint a visszafizetés határideje április 21-utáni időre tolassék ki.

Rostás István most arról értesítette a tanácsot, hogy a felszólítására április 15-én azt válaszolta a pénzügyigazgatóság, miszerint e megkeresés tárgyában semmit sem tehet.

A városi tanács elhatározta, hogy maga a tanács intéz feliratot, melyben *kéri a kényszerkölcsönök visszafizetésének idejét április 21. utánra is kiterjeszteni*, tekintettel arra, hogy *még igen sok olyan egyén van, aki nem juthatott az előjáróságnál feltörölődött munka következtében szegénységi bizonyítványhoz*, mely nélkül pedig a bankok a visszafizetést nem eszközölhetik.

A Testnevelési Tanács sportmatinéja

Debrecen sz. kir. város Testnevelési Tanácsa által holnap, 23-án délelőtt 11 órakor a Csokonai-színházban, Miskolczy Lajos főispán és Kratochwill Károly körletparancsnok védnöksége alatt tartandó sportmatiné programja:

1. Magyar nyitány: Előadja Nöth Károly karmester vezetésével a zenekar.

2. Megnyitó beszéd. Mondja dr Csűrös Ferenc tanácsnok.

3. Szabad előadás, tartja: dr Gerentsér László, székesfehérvári testnevelési igazgató.

Az előadás keretében bemutatásra kerülnek a következő sportágak: a) Athletika, vetített képekkel, (futás, ugrás, birkozás). b) Iskola birkozás. Bemutatja a Magy. Orsz. Birkozó Szövetség két tagja. c) Torna, vetített képekkel. d) Svéd szabadgyakorlatok. Bemutatja a ref. leányközépiskola (Dóczy-intézet) 36 növendéke. e) Zenés szabadgyakorlatok. Bemutatja a ref. főgimnázium 36 növendéke. f) Klasszikus gyakorlatok. Bemutatja a Svetits-intézet 12 növendéke. g) Buzogány gyakorlatok. Bemutatja a kegyesrendi főgimnázium 24 növendéke. h) Svéd torna bordás falon. Bemutatja a Dóczy-intézet csapata. i) Sziertorna: nyújtón, korláton és lovon. Tornászik szerenként a debreceni középiskolák 4-4 növendéke.

Szünet alatt: részlet Wagner Lohengrin e. operájából. Előadja Nöth Károly karmester vezényletével a zenekar.

4. Testnevelés. Corvin film.

5. Uzsás. Vetített képekkel.

6. Football. Vetített képekkel.

7. Vívó akadémia. Karddal és törrel. Bemutatja a MOVE Debreceni Sport Egylet 2-2 vívója.

8. Boxolás. Bemutatja a Debreceni Torna Egylet 2 tagja.

9. Carpentier és Demsey világbajnokok boxmérkőzése. Pathé film, vetített kép.

10. Himnusz. Előadja Nöth Károly karmester vezényletével a zenekar.

Jegyek elővételben a Méliusz-könyvkereskedésben és előadás előtt a Csokonai-színház pénztáránál kaphatók.

— **Husfűstölés** pontosan és kifogástalan Zöldfa-utca 3. sz. alatt.

R. Nádossyt kifütyülték

Helvey meg akar válni a társulattól

Annak a mélyen elítélendő botránynak, ami a csütörtök esti előadásban a Csokonai-színházban lejátszódott, tegnap este folytatása volt s az újabb incidens annál súlyosabb, mert a botrány központjában ismét a csütörtök esti szereplő: *Reinhardt-Nádossy István* állott.

Pénteken este a közönség abban a tudatban foglalta el helyét a Csokonai-színház nézőterén, hogy az *Artatlan Zsuzsi* kerül színre. Mikor azonban a nyitány véget ért, a függöny előtt megjelent *Petrik József* rendező és bejelentette, hogy *Helvey Erzsé* az előadást lemondta, szerinte indokolatlanul.

A közönség, amely a csütörtök esti inzultusról már értesülve volt, *Helvey* nevének említésekor élénken éljenezte és tapsolta a kedvelt primadonnát. Annál inkább zúgolódott, amikor bejelentette a rendező, hogy az eredetileg műsorra tűzött *Artatlan Zsuzsi* helyett a *Gazdag lányt* fogják játszani és hangos méltatlankodással követelték vissza jegyük árát, sőt sokan el is távoztak.

Az egész nézőtérben ideges feszültség uralkodott s mindenki izgatottan várta a második felvonást, amelyre lassankint kezdtek beszállingózni a darabban nem szereplő segédszínészek és a Csokonai-színház egyéb személyzete. Néhány pernyi dialógus és megjelenik *Reinhardt-Nádossy*. Füttyszó mindenfelől s ez az előre elkészített klakktól tanácsalanná tette s megnémította. A füttty elhalkulása után kezdtek csak tapsolni, de ekkor újra füttty hangzott fel s így váltakozva folyt le a jelenet.

A nézőtéri botrány ezzel be is fejeződött, de a színpalak mögött ismét provokált egyet *Reinhardt-Nádossy*. A második felvonás után ugyanis *Halasi Andor* dr t, a *Színház és Mozi* szerkesztőjét a rendezői folyosón, ahol lapja részére információk szerzése végett tartózkodott, *hátról megtámadta* s mikor *Halasi* vele szembefordulva védekezésül erőlyes ütésekkel mért az arcára, hátrátanorodott és az újabb rohamot a tőle már megszokott módszer szerint lábaival kezdte meg. A dulakodókat az elősiető tagoknak kellett szétválasztani. A tajtékzó *Reinhardt-Nádossy* közben folyton azt ordította: — *Te is fütttyültél!*

Pusztán a tények kedvéért állapítjuk meg, hogy dr *Halasi*, aki két kollegája között ült a nézőtérben, nemcsak hogy nem fütttyült, de mindkét felvonást a legteljesebb csendben, figyelmesen nézte végig. Sőt a *Helvey-Nádossy* ügyben sehohsem nyilvánított véleményt, mint ujságíró.

Epen így pusztán a tények kedvéért szögezzük le, hogy *Petrik* rendezőnek az a bejelentése, mintha *Helvey* indokolatlanul mondta volna le az előadást, nem felel meg a valóságnak. Mert *Helvey Erzsé* épen *Petrik József* kezébe, mint igazgatóhelyetteshez intézett levelében jelentette be azt, hogy *Reinhardt-Nádossyval* együtt többé egy színpadon nem működik. Arra azonban hajlandó volt, hogy akár más darabban, akár az *Artatlan Zsuzsi*-ban, de más partnerrel föllépjön.

Ez az álláspontja a rajta esett durva sérelem után nagyon is érthető és így egyáltalán nem volt helytálló az a beállítás, mintha

ő miatta hiúsult volna meg az előadás, amint azt a bejelentés tendenciája sejtetni akarta.

A népszerű primadonna különben ezek után elhatározta, hogy a társulattól megváltik, mert működését a belső bomlasztó erők és ellenségeskedések lehetetlenné teszik. *Kardoss Géza* családi gyásza miatt már több nap óta nem foglalkozhatott intenzíven társulatának ügyeivel és kétségtelen, hogy a sorozatos botrányok ezért is fajulhattak idáig, amikor minden napra esik egy olyan súlyos és eléggé el nem ítéhető incidens, ami a Csokonai-színház tekintélyét mélyen aláássa és csak így történhetett meg, hogy *Reinhardt-Nádossy* ismételten inzultust provokált.

Annál inkább megkövetelhető, hogy az elfajult belső állapotoknak mennél előbb és mennél erősebb kézzel vessenek véget és távolítsák el azokat az elemeket, amelyeknek kioperálása nélkül a Csokonai-színház nem lesz életképes. Ez azt mennél előbb kell végrehajtani, mert a társulat anarchisztikus állapota miatt több, annyira értékes tagja, akik nélkül a Csokonai-színház csouka volna, teljesen elkedvetlenedett és a társulattól megválni készül. (b1)

Álarcos rablótámadás Debrecenben

Meghíusult rablás az Egyletkert-utcában

Vakmerő rablótámadási kísérlet történt az elmúlt napokban a város külső részén, Egyletkert-utca 6. szám alatt *Vedres Péter* házában.

Vedres Péter fiával, a 26 esztendőes *István*-nal este 11 óra tájban lefeküdt. Felesége lefekvés előtt kiment az előszobába, hogy becsukja az ajtót, mikor *három bekormozott arcú embert pillantott meg, akik közül kétfőnek revolver, egynek fókos volt a kezében*. Az asszony ijedten kérdezte, mit akarnak, mire a három ember félreléve az asszonyt, fenyegetőleg lóbázva a revolvert, erős hangon kijelentette: — *Ki akarjuk irtani a családot!*

Az asszony sikoltozni kezdett, mire az öreg *Vedres* kiugrott az ágyból, hogy segítségére siessen, de a három álarcos *négyszer egymásután fejbeütötte*, úgy hogy eszméletlenül, véresen összeesett. Hasonló sors érte a fiatal *Vedrest* is. Mivel az asszony és a kis gyermekek tovább sikoltoztak, a rablók ijesztesül *két lövést tettek*.

Ez okozta azonban a rablási kísérlet eredménytelenségét is, mert a lövés zajára elősiettek a szomszédok, mire a rablók *anélkül, hogy bármit is magukkal vittek volna*, meneküléshez láttak.

A szomszédok értesítésére kivonultak a mentők, akik a két sebesült *Vedrest* ápolás alá vették. Az öreg *Vedres* csontrepedést szenvedett s állapota súlyos, míg *Vedres István* csak kisebb sérülést kapott.

A csendőrség — mivel a külsőség nem a rendőrséghez tartozik — azonnal a legszigorubb nyomozást indította meg s remény van rá, hogy a tettesek rövidesen az igazságszolgáltatás kezébe kerülnek.

— **A névtelen utcák.** A városi tanács legutóbb tartott ülésén szóba került a tisztí főorvosnak azon jelentése, mely arról számol be, hogy a közegészségügyi szolgálatra feletle káros hatással van az a körülmény, hogy Debrecen városában, különösen a külsőségeken sok utcának nemhogy neve nincs, de az ott levő házak még csak számozva sincsenek. A tanács a főorvosi jelentésben előadottakat mérlegelve elhatározta, hogy utasítani fogja a mérnöki hivatalt, miszerint a névtelen utcákat a város térképén jelölje meg és az utcák elnevezésére vonatkozó iratokat javaslatlétel végett tegye át a muzeumi bizottsághoz.

— **A MANSz intézőbizottságának** tagjait felkérjük, hogy sziveskedjenek ma, szombaton délután 5 órakor rendőrségi palota II. emelet 70. számú szobájában megjelenni. — Vezetőség

Vértesy Testvérek

gépjavitó műhely, autó garázs
HATVAN-UTCA 53. SZÁM
Telefon Interurbán

Mindennemű gépjavitást, vaseszterga munkát, Autogénhegesztést, Magánjáró gépalakítást, Malomfelszerelést vállal. Bérátók minden időben megrendelhetők

Néhány szó Kardoss Gézához

Édes Barátom!

Ne haragudj, hogy boldogult jó édes anyád elvesztése felett érzett gyászodban néhány percre megháborgatlak. Te tudod, hogy ép oly rajongója vagyok a művészetnek, mint te. A tiszta művészetnek, amely túléli a napi eseményeket és túléli a holtakat. Ennek az életet és lelket tisztító művészetnek a nevében kérlek téled egyet-mást.

Emlékszel-e, hogy tavaly, amikor szinpadod körül a botrányok utcai lármája kezdett kavargani, ezeknek a botrányhullámoknak nagyon szönyves aljából a társulatod tagjai közül az R. Nádossy István nevű tagod alakja emelkedett ki. Párba is volt szegény szerencsétlen végű Bay Ferenczel. Hogy ennek a halálos végű szerelemnek, féltékenységnek szításában, sodrásában, sorsában milyen szerepet — és hogy milyen szerepet játszott a tavalyi primadonna és szubrett közötti, újabb és újabb botrányokban kirobbanó harc terepén, azt tudnod kell.

R. Nádossy István nevű tagod ép most, husvét előtt ülte le fogházbüntetését. Kiszabadulása után nyomban egy újabb szinpadi botrány dicstelen hőse lett. Inzultálta a primadonnát.

Nem is hittem volna, hogy megrugjon egy nő, ha magam nem tapasztaltam volna, egy nappal később, ugy gyávaságát, mint férfiembernél verekedés közben egészen szokatlan — lábtechnikáját.

Engem orvul, gyáván, hátulról támadott meg a színház folyosóján s miután szembe fordultam vele és leboxoltam magamról, a lábával jött a gyomromnak.

Nem tudom, minek köszönhettem ezt a váratlan, rövid kis matchet. mert hiszen amit közben ordított, hogy: „te is füttyültél“, azt — most már sajnálom — nem tettem. Sőt erről a tagodról — elnéző jóindulattal — ugy szólván soha még nem emlékeztem kritikáimban, mert őt művésznek sohasem tartottam, produkcióit a jóhiszemű, nem ártalmas dilettantizmus körébe számítottam. Erről a tegnapi lovagiatlan hősködéséről sem foglaltam állást egyetlen lap hasábjain sem.

Te legjobban tudod, édes Gézá, milyen túlaradó rokonszenvvel foglalkoztam társulatod minden értékével és ügyével. Bántani, pláne existenciájában senkit nem szoktam, még ellenségeimet sem.

Mégis, a történetek után megkérdem téled: látod-e világosan, ki kezd ki újra — és milyen motivumokból, milyen háttérrel — szinpadod jó hírét. A háttérrel, akár négy szemközti, akár a nyilvánosság előtt, ahogy parancsolod, bővebben is felvilágosíthatlak.

És megkérdem, lekötve tartod-e továbbra is társulatodnál a dilettantizmust és botrány-szellemet? Mert ma még ugyan meztelen közel támadtak rám a folyosódon, de nem tudom, meddig teljesíthetem ott újságírói kötelességeimet vasbot és revolver nélkül — a mai állapotok mellett?

Erre a kérdésemre várom határozott választást, amennyiben ez a te ügyed és a Csokonai-színház szinpadának ügye. A magam privát ügyét magam intézem el.

Barátod és hived
Dr Halasi Andor.

Legyen márvégre rend a lakáshivatalnál

Dr Bernoldk Nándor népjóléti miniszter magával hozta dr Hegyi István kir. ügyészt és Márics Jenő ezredest, akik a tegnapi nap folyamán átvizsgálták a lakáshivatal működését. Tapasztalatuk, amit vizsgálatuk közben szereztek, kell, hogy végre *sürgős és haladéktalan intézkedésre* bírja az illetékes köröket. Kell, hogy belássák végre az intéző fórumok, hogy a múlt év decemberében megjelent és még a mai napig sem végrehajtott rendelet, amely a lakáshivatalt államosítja, azonnal törvénybe kell léptetni. Az egész keresztyén társadalom egyetértő követelése, hogy *távozzanak a lakáshivatal éléről a szabadkőmives vezetők* és vegye át a vezetést más.

A lakáshivatal átszervezését kimondó rendeletnek végre nem hajtásából állott elő az az eset, hogy a munkájokat fáradszóról végző tisztviselői kar május hó 1-én *ugyszólván semmi fizetést nem kap.* Ugyanis a belügyminiszter döntése értelmében a városi népjóléti,

munkaközvetítői és lakáshivatali tisztviselők az állami 1200 koronát kitévő drágasági segélyt, továbbá a természetbeni járandóságukat tovább nem kapják. S mint értesültünk, a számvevőség már csak 300—400 korona fizetést utal ki, miután a fentemlítették 1912-ben a köz-tisztviselők között nem szerepeltek, mint ahogy nem is szerepelhettek és így a *legnagyobb nyomornak néznek elébe.* Szinte lehetetlennek tartjuk, hogy ez az értesülés igaz legyen, mert ez által az eddig is nélkülöző tisztviselők az éhenhalásnak lennének kitéve.

Halaszthatlan teendője a népjóléti miniszteriumnak, hogy egyrészt a lakáshivatalt decemberben kiadott rendelete szerint keresztyén szellemben átszervezze és a tisztviselők megélhetéséről gondoskodjék.

Késedelemre idő nincs, jöjjön a keresztyén vezetés, amely a már háborgó közönséget legalább valamennyire megnyugtathatná!

NAPI HIREK

— **A Kormányzó a debreceni MANSz-nak.** Mint köztudomású, a MANSz vagongyári csoportjának szép kertészete van. Ennek vezetősége a napokban Budapesten vetőmagvakat keresett, ugyszintén a gödöllői koronauradalomban is, azonban sehoh sem kapott. Valahogy azonban a Kormányzónak tudomására jutott, hogy a MANSz debreceni vagongyári osztálya vetőmagot keres. A debreceni MANSz törekvését a Kormányzó annyira méltányolta, hogy meghagyta a kabinetiroda főnökének, hogy a debreceni MANSz-nak vetőmagvásárlásra magánpénztárából 3000 koronát utaljon ki. A kabinetiroda főnöke most értesítette a MANSz vezetőségét a legfelsőbb rendelkezésről.

— **Panaszfelvétel lakásügyekben.** Mint értesültünk, a lakáshivatal ügyvitelének ellenőrzésére miniszteri kiküldött érkezett Debrecenbe, aki ma, szombaton délelőtt a lakáshivatalban meghallgatja a panaszosokat is, akik hozzáférhetnek. *Hegyi dr d. e. fogad 9—12-ig magánfeleket.*

— **A Csokonai-kör részvétirata a Kisfaludy-társasághoz.** Beöthy Zsolt halála alkalmából, amint említettük, a debreceni Csokonai-kör átiratot intézett a Kisfaludy-társasághoz. A részvétirat, amely az *Oldh Gábor* ragyogó tollát dicséri, teljes szövegében így hangzik:

„A debreceni Csokonai-kör őszinte gyászal gyászolja a Kisfaludy-Társaság nagynevű elnökét, az elhunyt Beöthy Zsoltot. Siratja benne az izzó lelkű és fáradszóról munkásságu magyart, Kazinczy igazi testvérét; siratja a magyar prózai stílus nagy művészt, a legnagyobb magyar tanárt, a magyar szellem alkotásainak páratlanul lelkes értékelőjét és megbecsülőjét; siratja benne a magyar nemzeti gondolat szakadatlan hirdetőjét, a magyar nemzeti öntudat ébrentartóját, a finom érzékű esztétikust, az élet és a művészet legrejtettebb szépségeinek szinte reneszánsz lelkű fölfedezőjét. Kettős a gyászunk, mert szegény országunk tartó oszlopai közül épen akkor dől le a leghatalmasabb, mikor legégetőbb szükség volna rá. Beöthy Zsolt leomlása külön kis tragédia a mi nagy nemzeti tragédiánkban, mert nála lelkesebben, hívóbban senki nem hirdette magyarságunk Nagypéntekén az örök törvény szerint elkövetkező husvétii reggel csodáját.

A Kisfaludy-Társaság veszteségét mélyen át-érezzük és gyászban őszinte szívvel osztozunk.

A részvétiratot Oláh Gábor a kör elnöke és dr Kardos Albert főtájtár írta alá

— **A városi muzeum kertje.** A városi tanács egy közelmúlt ülésén megbízta Póhi Ferenc városi főkertészt, hogy a városi muzeum kertjét hozza rendbe, tekintettel arra, hogy az a muzeumhoz nem méltó állapotban volt. Most főkertész azt jelentette a tanácsnak, hogy a munkálatok már befejezést nyertek és azok 2850 korona költségre kerültek. A tanács ezt az összeget a közterek, utak rendbehozatalára költségvetésileg felvett 26 ezer korona terhére kiutalta.

— **Vitési beiktatás Tégláson.** Hajdu vármegye vitési szék kapitánysága holnap fogja Tégláson telekbe iktatni vitéz *Lőrincz* László tartalékos őrmester banktisztviselőt. Az ünnepség előkészítésére tegnap Tégláson járt vitéz *Porubszky* Andor százados, a vitési szék parancsőr-tisztje. Az ünnepség igen fényesnek ígérkezik.

— **Ecsedy István székfoglaló előadása a Néprajzi Társaságban.** Dr Ecsedy István tanár, muzeumőr április hó 26-án szerdán délután 5 órakor Budapesten a Magyar Tudományos Akadémia kistermében felolvasást tart, amelyen a Közép-Tisza mentén végzett néprajzi gyűjtő-utjáról számol be. Ez lesz Ecsedinek egyúttal székfoglaló előadása is. Ugyanis Ecsedit a Néprajzi Társaság választmányi tagjának választotta meg *Zoltai* Lajos muzeumigazgatóval együtt.

— **Négyezer korona az új buza.** Mint értesültünk, Hevesvármegye egyes helyein ügynökök jelentek meg az újbuza lekötésére s az új buzáért négyezer koronát fizetnek! Sok helyen azonban még ennél is magasabb árt kínálnak!

— **Telmányi Emil hegedűművész e hó 25-iki hangversenyére a jegyek nagyrésze már előjegyzésben elkelt.** A rendezőség kéri, hogy az előjegyzett jegyeket a mai nap folyamán kiváltani sziveskedjenek. A még rendelkezésre álló jegyek kaphatók Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvkereskedésében.

— **Sajtóhiba.** Lapunk tegnapi számába kellemetlen sajtóhiba csuszolt be. Nyolcvan ember a vádlottak padján című cikkünkben. Materny Istvánné helyett Markaly Istvánné értendő.

— **Az egyetemi építőbizottság ülése.** A debreceni tudományegyetem építőbizottsága ma, szombaton délelőtt 10 órakor a városháza tanácstermében ülést tart.

— **Reggelig tartó táncestély a Royalban** e hó 22-én, szombaton az iparos és kereskedő ifjak kispóba báljával (cotton est) egybekötte.

— **Felhívás a református iparosmester urakhoz!** Tisztelettel kérem az iparosmester urakat, hogy tanoncaikat a Kossuth-u. templomban f. hó 23-án, vasárnap délelőtt 8 órakor kezdődő s azután minden vasárnap tartandó ifjusági istentiszteletre küldjék el annál is inkább, mert a tanoncok templombjárását az 1922. évi XII. törvény cikk VII. fejezetének 6. §-a szigorúan előírja. A tanoncok pontos megjelenését a hitoktatók fogják ellenőrizni. — A debreceni református egyház iskolaszéki elnöke helyett: *Szele György*, ref. lelkész.

Kötél és lugkó

A tegnapi nap folyamán két öngyilkosság történt. Az egyik Debrecenben, a másik Hajduszoboszlón; az egyik életunt elérte célját, a másik életben maradt.

Debrecenben a Csapóker, Aczél utca 3. szám alatt történt az öngyilkossági kísérlet. *Gallai* Jánosné lugkóval megmérgezte magát. A mentők beszállították az egyetemi klinika belgyógyászati osztályára. Állapota nem súlyos. A rendőrség részéről ma délelőtt *Csige* Sándor dr fogja kihallgatni. Tettének okáról eddig még nem nyilatkozott.

Hajduszoboszlón *Deres* Gábor 46 éves gazdaember követett el öngyilkosságot. Bevett egy szegyet a buboskemencébe s arra felakasztotta magát. Mire tettét észrevették, már kiszüvedett. Az ügyészség a temetési engedélyt megadta. Tettét bánatában követte el; hátrahagyott levelében panaszodik, hogy nagy a nyomoruság, sokat kell szenvedni, ezért inkább megválik az élettől.

NAPIREND

Szombat 1922 április 22

Prot.: Szotér. Kath.: Szotér.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 8-tól esti 8-ig.

Kollégiumi könyvtár délelőtt 9—12-ig, délután 3—5-ig.

Csokonai színház este fél 8 órai kezdettel „Arnyhalász”. C) bérlet.

Intim kabaré, előadás fél 9 ó.

Modern kabaré, előadás háromnegyed 9 ó.

Legénybosszu emberhalállal

Egy halott, hat súlyos sebesült

Véres esemény színhelye volt husvét vasárnap a közeli Hajdudorog község. A verekedésekről s bicskázásokról amúgy is híres dorogi legények ismét öregbitették hírnevüket: egy alapos verekedést rendeztek, hogy egy halott s hat súlyos sebesült maradt a csatátéren.

Verekezés a lakodalomban

Ezelőtt pár héttel történt, hogy Hajdudorogon az egyik jómódu gazdaember lakodalmi verekedéssel végződött. Ugyanis a legények egy része: *Tóth György, Tóth István, János, Antal és Imre*, valamint *Papp Mihály*, mikor tulságosan a pohár fenekére néztek, kissé keményen kezdtek bánni a lakodalmi néppel, különösen pedig a lányokkal, asszonyokkal. Erre a lakodalmi nép higgadtabb elemei *Tatorján György* és társai megverték a duhajkodó legényeket s végül kidobták valamennyit.

A bosszu

A megcsufolt legények véres bosszút esküdtek *Tatorjánék* ellen s a bosszuállás idejét husvétvasárnapjára állapították meg, amikor *Tatorjánék* a kocsmában borozgattak. A bosszuálló legények, ki füttykössel, furkóssal, ki késsel, vasvillával, ásóval, baltával felfegyverkezve rajonszerűen kövülfogták a kocsmát s varták, mikor jönnek ki *Tatorjánék*.

Ez rövidesen megtörtént. Alig mentek pár lépést *Tatorjánék*, mikor felhangzott egy érces kiáltás. — Itt vannak mind, rajta, üsd, vágd, ahol találsz!

A következő pillanatban mindenütt megcsillant a fokos, balta, s valóságos közelharc fejlődött ki, amely több percig tartott. A kocsmában többi vendégei messziről figyelték a kézi tusát.

Amint a csendőrök megérkeztek, a csatátéren több bot és a fokosütéstől véresen, holtan találták meg *Gyuró Antalt*, míg hat legény súlyosabb sérülést szenvedett.

A tettesek

A csendőrség kilenc verekedő legényt hozott be Debrecenbe, a kir. ügyészség fogházába.

Ezek: *Tóth György, Tóth István, Tóth János, Tóth Antal, Tóth Imre, B. Szabó Imre, B. Szabó Antal, Papp Mihály, Szakáll Imre*, akik ellen mind megindult az eljárás.

Tóth János vizsgálóbíró segéd, egy egyetemi tanárság kíséretében tegnap utazott ki Hajdudorogra, ahol felboncolják *Gyuró Mihály* holttestét. Érdekes, hogy *Gyuró* az áldozat nem is volt jelen azon a lakodalmon, ahonnan *Tóthékat* kidobták s így épen séggel teljesen ártatlanul érte a legénybosszu.

— Magyar Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezete közleményei: Kedvezményes babkészletünk teljes Felkérjük t. tagjainkat, akik januári és februári babjárándóságukat nem kapták meg, hogy ezt a Vár-utcai kedvezményes elosztóhelyünkön valtsák ki s ugyanonnan 3 nap alatt vitessék el.

Kerítés fonatok

huzalok, szeglek, ásó, kapa, metsző olló, szekértengelyek s az összes TAVASZI VASÁRUK megérkeztek

SESZTINA LAJOS

Piac-u 23. vaskereskedés Telefon 6.

SZÍNHÁZ.

OO

Színházak és mozgósínházak közleményei:

Szombaton premier lesz a Csokonai színházban.

Szombaton C bérletben kerül bemutatásra *Az arnyhalász*. Ez a kedves darab, melyben *Rubinyi, László Gyula* és *Székely* viszik a vezetőszerepet, élénk érdeklődést keltett a közönség körében.

A *buta ember*, dráma 6 felvonásban, főszereplő *Paul Heidermann* az Urániában. Előadások 5, 7, 9 órákor. Utalvány érvényes.

Oroszlánkőlykök szenzációs cirkuszdráma kerül bemutatásra vasárnap, április 23-án az Uranusban. A főszerepekben a világhírű *Albertini* artista család excellál, bámulatos trükkjeik el fogják ragadni a közönséget. 5 és 7 órákor cigányzene.

Chaplin és Gunnar Tolnaes egy műsoron ma az Apollóban.

Chaplin mint kivándorló, amerikai burlexk két felvonásban ma az Apollóban.

Junnar Tolnaes a világhírű Nordisk színész játssza a főszerepet a *Bűn és bünhődés* (életet életért) című öt felvonásos nagy hatású drámában, ma és holnap mutatja be az Apolló. Jegyelővétele.

A *Mozi Bolond* Karinty kacagató szkecsesét jövő héten mutatja be az Apolló, Kóváry és Gallay személyes vendégszereplésével.

SPORT

OO

A Mész. keleti kerülete által f. évi április 23-án rendezendő városi keresztúti futóverseny útvonala a következőképp változott meg: Indulás a városháza előtt a Piac, Péterfia, Simonyi uton a nagyerdei DTE pályán egy kört futva a tribün előtt érnek célba. Előadó.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Vasalólanlyt

keresek festett és tisztított ruhák vasalásához. Gallérok, kézzelők féláron kaphatok míg a készlet tart. „Hungária” kelme, fonal, szörme, kezyüi és vegytisztító vállalat. Péterfia 4.

Főzni is tudó

mindenes csakis jó bizonyítvánnyal állandó helyre kerestetik. Négy ablakra való festett zsalu ablak eladó. Kossuth-u. 30.

2 szoba konyhas

lakásért magas összeget fizetek. Közvetítőket díjazok. Ajánlatok Dr Sebestyén ügyvéd irodájába küldendők. Piac 49.

Forgács István
műorás
Bádógs-u.

Használt

butorok és antik szekrény eladók. Szent Anna-utca 5. emelet.

Bélyegzőgyár
és vésdöntézel

PAULÓ I.
Battyányi-utca 22.
Telefon 1385.

A tőzsde

Magyar korona: 65.

Budapesti zárlat

Magyar hitel 1890, Osztrák hitel 705, Angol-Magyar 840, Leszámitoló bank 855, Magyar-Olasz 805, Jelz hitelbank 250, Hazai bank 604, Salgó 6850, Rimannurányi 2100, Közveti 900, Déli vasút 1950, Államvasút 7225, Keresk. bank 6980, Általános takaréki 1140, Pesti hazai 21200, Borsod-miskolci 3700, Concordia 2300, Budapesti gőz. 5500, Gizella 2350, Hungária 2500, Viktória 7300, Beocsimi 6700, Kohó 6900, Általános községi 11800, Urikányi 6680, Adria 7875, Atlantic 2575, Levante 7325, Trust 1900, Gaus-Danubius 42000, Ganz villamos 7000, Lipták 485, Magy. acél 2750, Schlick 1000, Wörner 535, Brassói 3975, Izzó 5450, Spódium 2125, Hazai faterm. 1725, Klotild 3000, Erdő 770, Nasic 19300, Neuschl. Licht. 410, Orsz. fa 910, Telefon 3825.

Valuták

Napoleon 3025—3045, Angol font 3585 3610, Dollár 763—73, Francia frank 7175—7225, Márka 278—288, Lira 41.50—42.50, Osztrák kor. 9.50—10.50 Rubel 54.50—55.50, Lei 564—74 Szokol 1540 50, Svájci frank 15150—15250, Korona dinár 995—1005, Lengyel marka 21.50. 22.50

Devizák

Amsterdam 293—8, Koppenhága 163.00, —168.00, Krisztiania 144.00—148.00, London 3415—3465, Berlin 275.00—285.00, Milánó 42.00—42.50, Páris 72.50—75.50, Prága 1535—1655, Stockholm 201.00—206.00, Svájc 151.25—152.25, Bécs 9.50—10.50, Zágráb 260.50—270.50, Newyork 770.00—80.00, Varsó 21.50—22.50.

Zürichi zárlat

Berlin 183.00 Holland 195.—, Newyork 514, London 2272, Páris 4782, Milánó 2782, Brüsszel —, Prága 1015.00, Budapest 65.—, Zágráb 175.00, Bukarest —, Varsó 14, Bécs 6.60, Osztrák lebelégyezett 6.75

Terménytőzsde.

A terménytőzsdén a forgalom kissé

megélenkült, dacára annak, hogy a malomok még mindig tartózkodnak a vásárlástól. A buza barátságosan tendált, a rozs igen élénk forgalom mellett szilárd. A zab a kivitel beszüntetésének hírére ellanyhult.

Hivatalos árak: Buza tiszavidéki 3170—220, fehérmegeyi 3170—3210, pestmegeyi 3170—3210, rozs 2575—2625, takarmány árpa 2400—2500, sörárpa 2500—600, köles 2700—2900, zab 2425—2450, tengeri 2900—3070, repce 44—46, Korpa 1650—1725.

Sertésjelsentés

Szabad vásári maradvány 193 sertés és 3 malac. Erkezett 280 sertés. Eladott 202 sertés.

Árak: Zsirsertés fiatal nehéz 130—45, könnyű 90—130.

A zártvásáron üzlet nem fejlődött ki.

Dollárt, ARANY, EZÜST
Simon Bankiroda DEBRECEN,
Kossuth-u. 11.
Idegen kifizetések legolcsóbban. T. 903.

Mindenfélő ócska vasat
bármely mennyiségben a legnagyobb áron megvesz
Steiner, Eötvös-u. 110.

Nehéz az élet,

jó ruhába járn gondot ad, **VÉGHEZ** olesón beszerezni tessék memmi, hol **kevésbé használt** finom férfi ruhák állandóan kaphatók.

Vár-utca 2. sz. (Zenedével szemben)

Kis ház

jókarban, 950 négyszögöl telekkel konyhakertnek kiválóan alkalmas fekete agyagföld Nemes-utca 7. szám (Tócs kert.)

eladó.

Értekezhetni a „HAJDUFÖLD” szerkesztőségében délután 6 órákor Piac-utca 59. szám alatt.

Aranyért, Ezüstért
budapesti magas árakat fizetek
Kramer Simonffy
utca 17.

Könyvkötéseket

börtárczak javítását
jutányosan készíti

Szentpétery Miklós
könyvkötő, Széchenyi-utca 8.

Salamander

Salamander cipő
a legtökéletesebb,
legtartósabb és
: legdivatosabb. :

Kérjük tavaszi modelljeink megtekintését!

DEBRECEN, Piac 22-24.